

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. II. Nouem pacis falsae, amoris imperfecti, & orationis illusoriae modi
proponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

NOVEM PACIS FALSÆ, AMORIS IMPERFECTI, ET

Orationis illusorie modi proponuntur. Est hæc summæ momenti doctrina ad verum amorem intelligendum, vtque sese animæ examinent, ac videant, per quas imperfectiones stent, quo minus ad eam quam desiderant, perfectionem perueniant.

S. Theres

Opera
N. V.

Notem falsa pacis modum
Primum eorum qui in peccato mortali sunt.

Liberet nos Deus à multis modis pacis, quam mundam habemus & nunquam nos sinat eam experiri, quoniam illa ad perpetuum bellum tendit. Quando scilicet mundanus, quispiam valde quiescentem magna in pace viuit, si in maximis peccatis constitutus, & in viuis tam agit securè, vt eum conscientia de re nulla remordeat.

Iam rum legistis, pacem hanc velut signam esse, diabolum & ipse inter se amicos esse, & illum huic, quam digna viuit bellum inferre: nam nonnulli (prout quidem illorum malitia est) quo id bellum subterfugiant, (at non ex amore Dei) aliquatenus quidem ad Deum conuertentur, vitam suam emendant; qui tamen hac via in peccata & tales sunt, numquam in eius obsequio perseverabunt, quod quia diabolus probè nouit, hinc eis pro libitu de nouo voluptatam bellum iniicit, ipsi que denuo eius amici fiunt, vsque dum tandem illi ostendat, quam falsa ipsorum pax esset. De illis non est quod loquar tales sint in mundo; nam in Domino fore confido, tantum inter malum minimè inueniendum.

Secundus, Religiosorum relaxatorum.

Posset quoque diabolus alià paruis in rebus pacem ordinare: porro, carissimæ nos, quoad viuimus, timere debemus; quippe quando Religiosa aliquibus in rebus, quæ in se paræ esse videntur, relaxationem querere incipit, & ipsam diu in illis perseverantem conscientia nullatenus remordet, mala hæc pax est, & potest ei hoc diabolus plurimùm nocere & varia mala inferre. Tale quid, veritas, est alicuius constitutionis transgressio: quæ quidè in se peccatum est, adhuc exactè aut sollicitè nõ exequi fieri superior iniungit, sine malitia id fiat. Is namq; Dei locum occupat, & bonam mensuram semper ei obedire: ad hoc quippe venimus, quin & videre nos aliquid oportet quid is fieri velit. Deniq; in alijs multis rebus in dies occurrunt, quæ esto in seipsis non videantur esse peccatum, tamen imperfectiones: & eas necesse est interuenire, qui tamen res sumus. Non dico ipsa, quod non sint: sed dico, vt diabolus committunt, commissæ sentiant, ac sese deliquisse norint: nisi

fer: ut dico, fieri potest, ut diabolus propterea exulter, & animam paulatim insensibilem reddat. Si harum regularum quamquam diabolus consequi contingat, non parum (mihi credite, carissima,) is effecerit, & rem suam auxerit.

Vt citius autem hac in materia progredimur, idcirco, (propter amorem Dei vos rogo) tertio super vos ipsas reflectite & circumspicite: necesse enim est in hac vita certamen & bellum esse; cum possibile non sit, ut tot inter inimicos, securi & in pace agamus; sed solliciti & necesse spectari semper esse debemus, ac videre quomodo, tum in interioribus, tum exterioribus ambulemus. Quãobrem dico vobis, tamen si vobis aliquas Dominus in oratione gratias faciat, ubi tñ ab eadem surteretis, sexcenta vobis impedimenta & tendiculae occurrent, sexcentæ quoque peccandi occasiones; quales sunt, hoc est negligentia in progredi & violare, illud nõ rectè & prout oportet exequi; adhuc turbationes interiores & tentationes. Nõ dico tñ semper aut plerũq; ita euenturũ, uti nec, numquã tentationes aut turbationes nobis superueniunt; imò verò eas habere aliquando summa quãdam Domini gratia ac beneficium est, ita namque melius proficit anima: nam non possumus Angeli in hoc mundo esse, neque enim ea nostra natura est.

Ut verum fatear, minime me anxia tunc sollicitam & anxiam reddidit, cum eam in maximis tentationibus constitutam viderem: si enim amorem & timorem Domini habeat, magnum ex ijs non dubie fructum referet. Jam tum id ipsa per experienciã noui. At si eas semper inquietæ, & omnis belli expertes viuere videam (etenim in nonnullas me di, quas etsi numquam Deum videre offendere, semper tamen me sollicitam reddebant) numquam de ijs secura sum: unde ego eas, si possum semper probo & tento (quia dæmon id non facit) ut videat sollicitæ quid sint. Sed paucas tales reperi. At tamẽ fieri potest, eò quòd animarũ ad sublimẽ quamdam contemplationẽ Dñs iã euehat, ut hũc pœdẽ modũ quis cõsequatur, & ordinariẽ interiũs tale gaudiũ sũmar. Quis ipsa mihi persua deam, hos id nõ intelligere, cũq; ipsũ iã depurari, suas eos pugnas (esto pauciores) subinde habere video.

Sed ut verum fatear, equidem animabus illis non inuideo: & hoc ipsum subinde attentius considerari. At illas video multo magis proficere, quæ eas quæ dictæ sunt, pugnas & repugnantias in se assidue sentiunt, quin & in rebus ad perfectionem spectantibus tam sublimem orandi modum habere, quàm hic in terra intelligere possumus.

Millas faciam animas illas, quæ postquã ad multos años hũc in se cõstitũ passæ sunt, talẽ progressũ interim fecere, itaque mortificatæ sũt, ut quãdo se velut mortuas esse sentiãt. Reliquæ verò, solent quẽ ordinariẽ pacem.

S.
Theresi

Opera

lib. 2.
cap. 16.

pacem habere, non tamen talem, ut imperfectiones quas admittimus non sentiant, & ut hæ ipsas valde non affligant. Quò obrem certum est, per varias ac multiplices vias Dominus animas conducere, ut semper, uti antè dixi, vobis timeo, quando quam committimus imperfectio nullum omnino vobis scrupulum & dolorem moueat, ob peccatum, tametsi veniale id sit, iam tunc constat, vos committi & dolere interius debere quemadmodum (Deo laus) iam quidem sentire vos credo.

Vnum notate, & illius, (amore mei) recordemini, non, quis viuis est, quantumuis parum ab acicula pungatur, id semper & spinulæ puncturam, quantumuis ea parua sit: non ergo, si anima mortua non sit, sed vnum quemdam Dei amorem habet, magna huius gratia est, quod, dum vel minimam regulam, que ei professæ sumus, & facere tenemus, conformis non sit, agit, committat sentiat? Quam ea anima, cui hanc Deus sollicitudinem & anxietatem ingerit, Maiestati illius lectulum rosas & floribus insternit, ad id impossibile sit, ipsum ad eum illa deliciandum aut recreandum non venire, esto aliquanto serius; Deus bone, quid nos Religio in monasterio agimus, tametsi mundum relinquamus? ad quod non sumus? Quidnam vero potius ac melius agamus, quam sponte in animabus nostris lectulos concinnare? eum namque in ipso admittimus, dum professionem fecimus.

Intelligent porro me animæ illæ quæ scrupulose erant, loquor enim de imperfectione, quæ non nisi interdum euectur, de imperfectionibus, quæ percipi aut semper sentiri non queant, de illo qui quidem eas ordinariè admittit, eas tamen parum committit, quod nihil ei esse videantur, quemque sua propterea committit non remordet, nec ab ijs sese emendare procurat. Quare recreatio, pacem hanc valde periculosam esse, ut que ad hoc ipsa uertaris.

Quid ergo illis erit, quæ à regulæ suæ obseruantia & vigiliantia relaxationem multum reciderunt? non sinat autem Deus, quæ talem reperiri. Diuersimodè relaxationem hanc diabolus instigare fatagere debet, Deo ob peccata nostra id permittente. Non est tamen, quod pluribus de eo hic agam, nam pauculis illis que sunt, vos visum est commoneere volui.

Transeamus ad amicitiam & pacem illam, quam nobis in illa ne Dominus ostendere iam incipit, de qua id dicam, quod illi ipse circa illam mihi declarare voluerit. ceterum de ea pace nulla vobis dicere mihi visum est, quam dat mundus, quæ

propria nostra sensualitas. Nam, tametsi id alibi ab alijs melius tra-

ditum & traditum sit, quàm ipsa id dicere possem.) tamen non ha-

bitis fortasse pecuniam unde eos libros cœmatis, quod paupes
sitis. nec forsitan erit, qui eos vobis in elemosynam det: hoc
verò scriptam manet domi inter nos, atque in eo omnia simul & cō-
munita habentur.
Possit quis forsitan in ea pace quam mundus dat, decipi, & qui-
dem ductis modis, aliquos antè hic referam, quo nostram ipse for-
tè deploremus, & maximo opere doleamus, utpote quæ culpa nostra ad
excitèntè Dei amicitianò peruenimus, sed q̄ parua quadã contenta
sumus. Vbinã verò, Domine, ea nobis satis non esset, sed recordare-
mur, præmium & magnum esse, & finem non habituram, adhuc,
postquam iam ad hanc tam magnam amicitiam peruenimus, Do-
minum id nobis hoc in mundo etiam dare, quin etiam, multos ad
montis radicem manere, qui ad eius culmen facile possent pertinge-
re. Sæpius hoc ipsum in alijs reculis quas vobis scripsi, vobis inculca-
ui & dixi, & nunc iterum repeto, ac rogo, ut cogitationes nostræ
semper vigorentur, & animosæ reddantur eo quod post futurum
est. Dominus autem det vobis gratiam, ut opera quoque talia sint: &
permalum in hoc situm esse, vobis persuatum sit.

Sunt deinde alij, qui Domini amicitiam iam adepti erant (eo quòd
peccata sua ritè confessi sunt, & eorum ipsos penituit) sed vix duo
transseunt dies, quin rursus in eadem prolabantur. Certa autem sum,
non hanc esse amicitiam & pacem, quam sponsa petit. Quamobrem,
carissimæ, quoties imperfectionem quampiam commisitistis, nolite
toties ad confessarium, quo hanc ci aperiat, recurrere. Sine illis, fa-
ctor, vivere non possumus, sed eæ saltè variètur & mutantur, ne quas
radices in nobis agant, quæ postea non nisi ægerrimè potuerunt e-
uellì, quin & alias multas à se egerminare & producere possent. Si e-
nim planta vel arbuticula quampiam plantata, quam quotidie irriga-
mus, tandem tam fieri potest magna, ut ad eam euellendam postea li-
gone & rutella opus sit: pari modo sese res habere videt, si quotidie
quam eandemq; imperfectionem (quantumuis ea parua sit) admit-
tamus, nisi eam emendare & corrigere saragamus: at si vno die aut bi-
deco quidem illa plantetur, at statim euellatur, facili id negotio fit.
Hoc verò in oratione vestra petatis oportet à Domino: nam à nobis
ipsis parum præstare possumus, imò verò malum ipsum etiam adau-
gebimus, & in horribili iudicio quod in hora mortis peragetur, per-
magis id nostra intererit, illarum præsertim quas Iudex ipse in hac

*Tertia eorū
qui postquā
sunt cōfessi,
eadem tur-
sus peccata
cōmittunt.*

S.
Theres

Opera

IV
VI

vita sibi in spōsas delegit. O summā Dei dignitatē, quæ nos somnolētos excitet, & feruenter incedere faciat: facite ergo Domini Regi huius nostri voluntatē: sed q̄ hi malē amicitia rependunt, cum vltimū rursus mortales eius inimici fiant! Ingens certē Dei est misericordia, quem nō tā tolerabilē, faciliē & accōmodabilē amicitū repererunt, quā quis hęc iniuria nō nisi semel inter duos amicos accidit, tōtū tñ illa memoria excidet, nec tñ fideles hi exinde inter se amicitia anteā fuerunt: quoties verō hi tali modo in Dei nostri amicitia da deficiēt, & per quot annos ille nos hoc modo expectet & benēctus esto tu, Dñe mi, qui tanta cū pietate nos sustines, vt tua obliuiscunt magnitudinis videaris, ne pro merito, & prout quidē conueniēter, tā perfidā p̄ditionē, qualis hęc est, castiges. Stat⁹ hic mihi periculosos esse videt: nā tamen si ea Deū sit misericordia, q̄ oēs videri hōminis multos sepe sine peccatorū cōfessione emoni cetera. Ne vero in tā periculoso statu agatis, liberet vos Deus p̄ eo q̄ p̄tinet.

Quarta illorum, qui sponte & ex proposito peccata venialia committunt.

Est & alia mundi amicitia & pax, minus mala quam prior illorum, qui seruo cauent, ne quo peccato mortali Deum offendant. Qui huc perueniunt, multum sanē p̄stiterē, prout quidē dicitur: Quis sceleratus est, hi tamen si sibi à peccatis mortalibus cauēt, omnis aliquando, quantum quidem credo, mortaliter peccata venialia parum curant, quantumuis ea etiam multa perditant, itaque non procul à mortalibus sunt. Dicere quippe non videntur: *Hocine tu curas?* Et multi (quos quidem audiui) dicunt, *Ad hoc illud conducit aqua lustralis, & alia illa remedia, qua Mater nostra Ecclesia* Quæ sanē res est quā maximē deploranda. Per amorē Dei ergo, carissimæ, vt in hoc diligentes sitis, numquam videlicet peccatum vllum veniale (quantumlibet exiguum) idcirco admittite, quod quod hoc isthoc remedio tolli noueritis. Etenim permagna conscientiam semper tā mundā habere, nullum vt impeditur vos à perfecta illa amicitia quam petit sponsa, à Domino p̄cipiat. Nō est autem amicitia illa, quæ iam dicta est, vt potest quod modum suspecta est, idque ob plurimas rationes. Tendit in deliciis, quæ homini impedimento sunt; adhęc viam ipsa illa in magnum teporē quis incidat, neque satis intelligat hinc id quod enim se magna peccata habere non putēt, qualia in aliis hinc in falsa pace versantur. Præterea perfectæ humilitatis proximos vt valdē improbos iudicare fieri namq; potest, vt illis sint meliores, quod sua hi peccata deplorant, & interitū eū dolore & p̄nitentia, & fortasse meliore cū emendatione p̄

... quodammodo sic fiet, ut exinde numquam Deum offendant, nec in modico nec in magno. at alii illi, quod sese nullum grauium illorum delictorum agere existimant, magis sese in suis deliciis & recreationibus dilundunt: hi orationes suas vocales vt plurimum satis bene recitant, quia adeo subtilia & delicata non ferunt.

Est & aliud quoddam amicitiae & pacis genus, quae videlicet Dominus dare incipit ijs, qui quidem nulla prorsus in re illum vellent offendere: interim tamen a peccati occasionibus vsque adeo se non auellunt. Et licet de statuta sua orandi tempora sapere habeant, Dominus quoque ipsis tenebris quasdam & lacrymas det: huius tamen vitae comoda ac recreationes relinquere nollunt, sed eam comoda, suauem ac deliciosam velent habere: quibus illis ad in gaudium & suauiter viuendum quies illa & tranquillitas per oportuna videatur. Hoc autem vitae genus multas mutationes & vicissitudines includit: multum proinde erit, si tales in virtute perseverent. Nam cum sese a voluptatibus & delicijs mundi non sequestrant, statim in via Domini deficere incipient, potentes quippe sunt inimici, vt nos contra vim illorum tueamur. Haec carissima, non est par qua sponsa requiritur: neque vos illam habere velitis, sed sepe vos ipsas a quacumque, etiam minima occasione subtrahite, si modo animas proficere, & ipsae in securitate agere velitis. Certum nescio, quae causa vobis haec dicam: sed tamen, vt pericula noueritis, quae sita sunt in eo, quod resolutione & generose a rebus mundanis vos non sequestratis: id est, si carerem, plurimas culpas euitarem, & multum laboris declinarem.

Tot autem sunt modi & viae, quibus amicitiam cum animabus colere & tractare Dominus incipit, vt numquam mihi finem factura, videtur, si omnes quos quidem intellexi hic referre vellem: Sum enim numerus: facient proinde id Confessarii, & ii qui particulariter cum ijs tractant, & certe nonnullae me satis perplexam reddunt: nihil namque illis, quod minus Dei amice sint, deesse videtur. In particulari & nominatim vobis referam de quadam persona, qua cum non ita pridem valde familiariter egi. Erat haec, frequentioris communionis perstans & obseruatix, numquam de aliquo male loquebatur, in oratione quoque teneriores sentiebat affectus, in quo assidue agebat solitudine, habebat namque sola in domo sua: motibus & alloquio ita erat blanda, nihil vt eorum quae ipsi dicebant, ea ad iracundiam provocare posset (quod certe per magnam erat perfectionis) nullum verbum malum loquebatur, ad haec numquam exasperat, & ita ea erat arate, vt matrimonium inire iam non posset: atque hac ex parte & animae quietate multas contradictiones & obloquia passa est. Ita quoque, cum haec omnia in illa viderem ac notare, videbant haec mihi animae valde puella, in quo oratione assidue, signa esse, eaque in principio per magnam faciebam, quod nullum eam peccatum viderem committere, ipsamque serid

Quinta illorum qui peccandi occasiones non deserunt.

Sexta eorum qui in aliquo vicio obdurnare.

S.
Theresi

Opera
in
vita

id cauerem intelligerem. Vt ergo cum illa egi, intelligere cepi, tam
omnia in ea pacifica & quæta esse, quam diu de illius honore
nuendo sedendoque non agebatur: sed, cū hoc vltus tangere
scientiam eius tam delicatam & teneram nō esse, sed satis
& crassam. Intellexi namq; eam, quamuis omnia quæ ei dicebam
æquo animo perferret, tñ punctū aliq; honoris vel æstimationis
præ habere. Et huic miseria: suæ ad dō addicta erat, & vltus
ta, ac tam libenter variā hinc inde audiebat & addicebat, vt me
mirarer, quomodo hæc persona vel ad horam sola agere possit:
hæc, cōmoditates corporis satis impensè confectabatur. Quis
autē agebat, hoc velut inaurabat, & à peccato præstabat immunitatem
& quantum è rationibus quas dabat, colligebam, græue illi
stū futurū videbatur, si aliquibus in rebus, q; eū nō satis se
ligeret, iudicaret. nā in alijs quidē satis id notoriū erat. Hinc
suspensā & dubiā reddebat (& penē oēs eā vt sanctā reputabat)
persecutionibus, quas se passā narrabat, aliquatenus occatione
disse cōperi; illius autē modō agēdi & sanctitatis nulla ratione
Hæc, vt & aliæ duæ animæ, quas in hac vita vidi, ex
dēm quas suo ipsarum iudicio sanctas fuisse nunc recordor, &
mihi timoris incusserunt, quā quæcumque peccatis obnox
vnquam vidi. Dominum rogare, carissimæ, nobis vt lumina
eumque impensè laudate quōd vos ad monasteria vocatis, im
bus vos diabolus, quantumlibet conetur, tantum decipere
test, quantum eas quæ suis in ædibus agunt.

Septima to-
rum qui se
per propriū
iudicium
sequuntur.

Quam multa porro sunt animæ, quibus nihil, quo minus
los euolent, deesse videtur! quōd perfectionem iuxta propriū
iudicium & opinionem in omnibus sequantur: sed nullus est
sas cognoscat: quia in monasterijs statim & semper eas agunt
ibi eas facere oportet nō quod ipse volunt, sed quod ipse
tur. In mūdo verò etsi homines verè eas cognoscere velint, tñ
Domino hæc placere volunt, agrè possunt: quia quidquid de
ciūt, id iuxta propriā voluntatē faciūt. & quāuis interdū hinc
tur, in mortificatione tñ vsq; ad dō se nō exercēt. Exceptis alijs
quib⁹ Dñs iā p aliquot annos lucē dedit. hī quippe semper
habere desiderant & procurant, qui ipsas intelligat, cuiq; se
ant. Magna autē humilitas exiguā de se ipso cōfidentiam
placere, & etiam si sint doctissimi, alieno se iudicio & opinioni subiciant.

Quarta to-
rum qui Deo
placere, &
numquā ho-
minibus
displicere
volunt.

Alij quoq; sunt, qui omnia quidē propter Deū reliquerint,
nec domū, nec facultates habeāt, adhuc ipsa corporis cōmō
ad dō eis nō sapiāt, vt & ecōtra pānitentiā subeāt, è nulla dē
me

hinc se voluptatē capiunt; quod eis iam tū Dominus lucē dederit, qua videant, quam ipsi sint miserabiles: at simul magno in honore sunt, hinc nihil agere vellent, quod hominibus non aequē foret acceptum, ac Domino Magna hęc discretio est & prudentia: at valde libenter hęc duo inter se convenire & habitare possunt. Hoc veritas hęc in animis habet, quod si, suam imperfectionem fere etiam non intelligentes, semper magis in mundi partes quam Dei propendeant & dilaudent. Huiusmodi animas ut plurimum affligit, male habet perturbati, quidquid de ipsis dicitur (etsi id etiam vere de ijs dicitur) ad hęc crucem in humeros non sustollunt, nec amplectuntur, sed trahunt velut per terram serpentem: itaque hęc eos affligit, gemit, defatigat, & discruciat, si enim ea dilecta & cara sit, portatu facilis ac suavis est. Et est hoc, longe verissimum. Vnde nec hęc, amicitia est quam petit sponsa. Quapropter videte, carissima, & quidem accuratē (cum quod initio dixi vorum feceritis) ne in mundo sitis, mundi que rebus vos occupetis. Omnia vobis molesta & crux sunt, si reliqueritis quod maius est; relinquere mūdum, delicias, commo- ditates, gaudia diuitias, quæ esto fallax, hominem nihilominus recreat & demalecent. Quid timetis? Certē rem non intelligitis: nam eo quod fauorem aliquem, quem mundus vobis dare verbo vno potest, non reiiciatis; hinc mille in vos ipsas curas & obligationes devocatis: quæ tam sunt multæ (siquidem mūdanis placere velimus) ut eas referri minimē sit consentaneum, ne æquo sim longior, imō ne quidem possem.

Sunt demum & aliæ animæ (& in his finem facio,) in quibus si modo animaduertatis, multa signa & indicia notabitis è quibus videte sit eas quidē incipere proficere, sed in vie medio hærere, nec progredi. Hæc quidē non curant quidquid penè homines de se dicunt, honorem quoque parui pendunt: sed in mortificatione & propriæ voluntatis abnegatione minime exercitatæ sunt; vnde facile apparet, quod mundus ex ipsarum corpore nondum emigrarit: & licet ad omnia parandum paratæ, & iam tam sanctæ esse videantur; tamen in magni momenti rebus, in quibus de honore Dei agitur, identidem suum promouere, diuino neglecto, fatagunt. Nō intelligunt hi hoc, ac putant sese non mundum, sed Deum veteri, quin etiam id quod aliquando potest euenire, & futura contingentia timent; atque ne opus quoddam piū, magni cuiusdam mali, quod diabolus ipsis declarare & in dicare vi detur, (cum mille annis antè, futura prædicant) oculis & principiam esse posse. Non sunt hæ animæ de illarum numero, quæ S. Petrum imitentur, ut se videlicet in mare abiiciant.

*Non a pusti-
lanimum,
qui salenti-
suum ab-
scondunt,
et in amore
erga proxi-
mum desin-
ciunt.*

S.
Theres

Opera

IV
VI

aut faciant quod multi alij sancti fecerunt, qui animarum propria
 causa propriam quietem ac vitam in discrimen vocarunt. Cupiunt
 hæc quidem animas Domino lucrari, ac de quiete sua ne huiusmodi
 tere, nec sese in aliquod periculum conijcere. fides quoque non
 in his operatur, aut viget, quia semper proprias suas determinatio-
 nes & propolita sequuntur. Vnũ hoc observavi, quã paucissimi
 reperiri (præterquam in religione) qui fiduciam habeant à Deo vo-
 lentes, & conseruandos. Tantũ duas personas scio, quæ talen-
 duciam habeant, quia iam tum sciunt in Religione nihil sibi defen-
 rum: tamen credã, eum qui verè propter solũ Deũ eã ingrediuntur,
 ijs rei non recordaturum, at, quam multi, carissimã, eã que habent
 nõ deserent, nisi hac de re certi & securi essent: sed quoniam in
 locis, in quibus quædam vobis monita & documenta dedi, multum
 de animabus his pusillanimitas sum locuta, nec nõ de damno quod
 pusillanimitas hæc illis adfert, atque etiam de bono quod caute po-
 test, vt videlicet, si opera magna esse nequeant, magna saltem habere
 desideria: hinc de illis plura non dicam, etsi numquam in diebus
 defatigarem. Cum ergo Dominus ad tam eminentem eas statum
 cer, illi in eo seruiant, nec sese præ pusillanimitate abscondant. Nec
 licet Religiosi sint, si fortè proximo (præsertim mulieres) prohibere
 nequeant: nihilominus, per heroicis quasdam determinaciones, a
 incensum animarum iuandarum zelum, oratio ipsorum efficaciter
 potens erit: imò fortasse permittet Dominus, vt etiam ipsi tam
 ta, quã à morte proximo profint, vt iam facit Sanctus frater Dilectus
 cus, qui erat Laicus, nec præter opera seruilia quidquam præstitit,
 & ecce, post tot à morte eius annos, memoriam illius Dominus
 nouat, vt nobis in exemplum sit, quare Maiestatem illius hoc nouum
 dilaudemus. Quocirca, carissimã, si adhuc vos Dominus frater
 vocauerit, parum vobis, quò minùs ad amicitiam & pacem quam
 sponsa exigit, perueniatis, deest: quare valdè continuis cum lacrimis
 & ardentibus desiderijs eam vos petere oportet: facite quod quod
 parte vestra facere poteritis, vt eam ipse nobis concedat. si quæ
 hanc eam pacem & amicitiam non esse quam sponsa petit, quã
 quam ei adhuc magnam Dominus gratiam faciat, quem ad hunc
 statum perducit: quia neminem adhuc perducet, nisi qui se per
 multa oratione pænitentia, humilitate, & alijs multis virtutibus
 ercuit. Sit Dominus, qui omnia dat, in perpetuum benedictus. Amen

Capitulum